

Sosiaalityöntekijä palveluiden valitsijana, päätöksentekijänä ja valvojana lastensuojelun avohuollossa (VALITSIJA)

Johanna Holappa, projektitutkija, Turun yliopisto
Tuuli Kotisaari, projektitutkija, Itä-Suomen yliopisto

VALITSIJA -hanke

Hankkeesta vastaa Turun yliopiston sosiaalityö- ja sosiaalipolitiikan laitoksen sosiaalityön oppiaine, yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston ja Helsingin yliopiston kanssa. Hanke toteutetaan ajalla 2023-2025. Tutkimus on saanut sosiaali- ja terveysministeriön myöntämän valtion tutkimusrahoituksen (VTR). Tutkimusryhmä: Johanna Kallio (hankkeen johtaja), Timo Toikko, Timo Harrikari, Anne-Mari Jaakola, Teija Karttunen, Piia Seppälä, Johanna Holappa ja Tuuli Kotisaari.

Kuva: Burst/unsplash.com

Tutkimuksen tausta

Lastensuojelun avohuollon palvelujen ja tukitoimien paikka palvelujärjestelmässä on muutoksessa johtuen esimerkiksi lastensuojelun asiakasmitoituksesta ja hyvinvointialueuudistuksesta. Myös avohuollon palvelutarpeet ja kustannukset ovat olleet kasvussa. Palveluiden painopistettä on pyritty siirtämään ehkäisevään lastensuojeluun ja avohuoltoon, mutta tästä huolimatta lastensuojelun avohuollon palveluita ja tukitoimia on tutkittu niukasti suhteessa sijaishuollon palveluihin. Jotta lastensuojelun avohuollon asiakkaat saavat tulevaisuudessa oikea-aikaisia ja vaikuttavia tukitoimia, on tärkeää tuottaa tutkittua tietoa avohuollon päätöksenteon ja lapsikohtaisen valvonnan käytänteistä.

Hankkeessa selvitetään, miten ja millä edellytyksillä sosiaalityöntekijät käyttävät harkintaa päättäessään lastensuojelun avohuollon palveluista ja tukitoimista. Hankkeessa tarkastellaan lisäksi, miten sosiaalityöntekijät toteuttavat lastensuojelun avohuollon palvelujen lapsikohtaista valvontaa sekä miten he seuraavat tukitoimien toimivuutta ja vaikutuksia.

Tutkimuskysymykset

1) Miten sosiaalityöntekijät valitsevat asiakasperheilleen myönnettäviä lastensuojelun avohuollon tukitoimia sekä millaiseen tietoon he perustavat päätöksensä?

2) Miten sosiaalityöntekijät seuraavat ja arvioivat tukitoimien toimivuutta? Entä miten sosiaalityöntekijät toteuttavat avohuollon tukitoimien lapsikohtaista valvontaa?

3) Mitkä tekijät ovat yhteydessä edellytyksiin, joilla sosiaalityöntekijät toimivat päätöksentekijöinä, valvojina ja harkinnan käyttäjinä lastensuojelun avohuollossa?

Tutkimusaineisto

Tutkimushankkeessa toteutetaan aineistojen keruu kahdeksalla hyvinvointialueella kevään 2024 aikana.

- Fokusryhmähaastattelut hyvinvointialueiden sosiaalityöntekijöille (n=60)
- Kysely hyvinvointialueiden sosiaalityöntekijöille (n=300)

Tuotokset

- Tieteelliset artikkelit
- Mallit lastensuojelun avohuollon päätöksenteossa ja lapsikohtaisessa valvonnassa huomioitavista tekijöistä hyödynnettäväksi käytännön sosiaalityöhön
- Blogikirjoitukset ja podcastit

www.utu.fi/valitsija

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

TURUN
YLIOPISTO

HELSINGIN YLIOPISTO

